

Zitting 1980–1981

16 740

Aanpassing van de Auteurswet 1912 aan de Akte van Parijs van de Berner Conventie

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot aanpassing van de Auteurswet 1912 aan de Akte van Parijs van de Berner Conventie.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Lage Vuursche, 10 april 1981

Beatrix

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met het voornemen toe te treden tot de op 24 juli 1971 te Parijs gesloten herziene Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Trb. 1972, 157) gewenst is de Auteurswet 1912 (Stb. 308) te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In de Auteurswet 1912 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. **Artikel 10** wordt gewijzigd als volgt:

In het eerste lid, onder 4°, worden de woorden «choreografische werken en pantomimes, welke wijze van opvoering bij geschrift of anderszins is vastgesteld;» vervangen door: «choreografische werken en pantomimes;».

Het eerste lid, onder 9° komt te luiden als volgt:
9°. fotografische werken en filmwerken.

B. Artikel 15 wordt gelezen als volgt:

Als inbreuk op het auteursrecht wordt niet beschouwd het overnemen van nieuwsberichten, gemengde berichten, of artikelen over actuele economische, politieke of godsdienstige onderwerpen, die in een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift zijn verschenen, alsmede van werken van dezelfde aard die door radio of televisie zijn uitgezonden of zijn overgebracht per kabel door een draadomroepinrichting als bedoeld in de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Staatsblad nr. 7), indien:

1°. het overnemen geschiedt door een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift, in een radio- of televisieuitzending, of door middel van overbrenging per kabel aan het publiek door een draadomroepinrichting als bedoeld in de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Staatsblad nr. 7);

2°. de bron op duidelijke wijze wordt vermeld, alsmede de aanduiding van de maker, indien deze in de bron voorkomt, en

3°. het auteursrecht niet uitdrukkelijk is voorbehouden.

Bij tijdschriften wordt als een uitdrukkelijk voorbehoud als bedoeld in het eerste lid, onder 3°, ook aangemerkt een voorbehoud in algemene bewoordingen dat aan het hoofd van het nummer voorkomt.

Ten aanzien van nieuwsberichten en gemengde berichten kan een voorbehoud als bedoeld in het eerste lid, onder 3° niet worden gemaakt.

De bepalingen van dit artikel zijn mede van toepassing ten aanzien van het overnemen in een andere taal dan de oorspronkelijke.

C. Artikel 15a wordt gelezen als volgt:

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het citeren uit een werk in een aankondiging, beoordeling, polemiek of wetenschappelijke verhandeling, mits:

1°. het werk waaruit is geciteerd rechtmatig openbaargemaakt was;

2°. het citeren in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is en aantal en omvang der geciteerde gedeelten door het te bereiken doel zijn gerechtvaardigd;

3°. de bepalingen van artikel 25 in acht worden genomen, en

4°. de bron op duidelijke wijze wordt vermeld, alsmede de aanduiding van de maker, indien deze in de bron voorkomt.

Waar het geldt een kort werk of een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 6°, een fotografisch werk of een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 10°, kan voor hetzelfde doel en onder dezelfde voorwaarden als genoemd in het eerste lid het gehele werk worden overgenomen.

Deze bepaling is mede van toepassing ten aanzien van het citeren in een andere taal dan de oorspronkelijke.

Onder citeren wordt in dit artikel mede begrepen het citeren uit in een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift verschenen artikelen in de vorm van persoverzichten.

D. Artikel 16 wordt gelezen als volgt:

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd:

a. het overnemen van gedeelten van werken in publikaties of geluids- of beeldopnamen die gemaakt zijn om te worden gebruikt als toelichting bij het onderwijs, mits:

1°. het werk waaruit is overgenomen rechtmatig openbaar gemaakt was;

2°. de bepalingen van artikel 25 in acht worden genomen;

3°. de bron op duidelijke wijze wordt vermeld, alsmede de aanduiding van de maker, indien deze in de bron voorkomt, en

4°. aan de maker of zijn rechtverkrijgenden een billijke vergoeding wordt betaald;

b. het openbaar maken van gedeelten van werken door een radio- of televisieuitzending of door middel van overbrenging per kabel door een draadomroepinrichting als bedoeld in de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Staatsblad nr. 7) in een programma dat gemaakt is om te dienen als toelichting bij het onderwijs, mits:

- 1°. het werk waaruit is overgenomen rechtmatig openbaar gemaakt was;
- 2°. de bepalingen van artikel 25 in acht worden genomen;
- 3°. de bron op duidelijke wijze wordt vermeld, alsmede de aanduiding van de maker, indien deze in de bron voorkomt, en
- 4°. aan de maker of zijn rechtverkrijgenden een billijke vergoeding wordt betaald.

Waar het geldt een kort werk of een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 6°, een fotografisch werk of een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 10°, kan voor hetzelfde doel en onder dezelfde voorwaarden het gehele werk worden overgenomen.

Waar het het overnemen in een bloemlezing betreft, kan van dezelfde maker niet meer worden overgenomen dan enkele korte werken of korte gedeelten van zijn werken, en waar het geldt werken als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 6°, fotografische werken of werken als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 10°, niet meer dan enkele van die werken en in zodanige verveelvoudiging, dat deze door haar grootte of door de werkwijze, volgens welke zij vervaardigd is, een duidelijk verschil vertoont met het oorspronkelijke met dien verstande, dat wanneer van deze werken er twee of meer verenigd openbaar zijn gemaakt, die verveelvoudiging slechts ten aanzien van een daarvan geoorloofd is.

Deze bepaling is mede van toepassing ten aanzien van het overnemen in een andere taal dan de oorspronkelijke.

Wij behoudens Ons voor bij algemene maatregel van bestuur regelen te stellen omtrent een overeenkomstig het eerste lid onder a, 4° en onder b, 4° te betalen billijke vergoeding alsmede nader te bepalen wat in het derde lid is te verstaan onder «enkele korte werken of korte gedeelten van zijn werken».

E. In het tweede lid van **artikel 17a** worden de woorden «van cinematografische verveelvoudigingen» vervangen door: «van verveelvoudigingen van filmwerken».

F. In het eerste lid van **artikel 38** worden de woorden «door of vanwege de rechthebbende» vervangen door «rechtmatig».

G. Toegevoegd wordt een nieuw **artikel 39**, luidende als volgt:

Het auteursrecht op een filmwerk vervalt door verloop van vijftig jaren, te rekenen van de 1e januari van het jaar, volgende op dat waarin de eerste openbaarmaking met toestemming van de makers heeft plaatsgehad. Bij gebreke van een zodanige openbaarmaking binnen het tijdvak van vijftig jaren na de voltooiing van het werk vervalt het auteursrecht echter door verloop van vijftig jaren te rekenen van de 1e januari van het jaar volgende op die voltooiing.

H. Ingevoegd wordt een nieuw hoofdstuk V, dat als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen betreffende filmwerken

Artikel 45a

Onder filmwerk wordt verstaan een werk dat bestaat uit een beweging suggererende opeenvolging van beelden met of zonder geluid.

Onverminderd het in de artikelen 7 en 8 bepaalde worden als de makers van een filmwerk aangemerkt de natuurlijke personen die tot het ontstaan van het filmwerk een daartoe bestemde bijdrage van scheppend karakter hebben geleverd.

Producent van het filmwerk is de natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de totstandbrenging van het filmwerk met het oog op de exploitatie daarvan.

Artikel 45b

Indien een van de makers weigert zijn bijdrage tot het filmwerk te voltooien dan wel in de onmogelijkheid komt dat te doen, kan hij zich, tenzij schriftelijk anders overeengekomen is, niet verzetten tegen het gebruik door de producent van die bijdrage, voor zover tot stand gekomen voor de voltooiing van het filmwerk. Voor de door hem tot stand gebrachte bijdrage geldt hij als maker in de zin van artikel 45a.

Artikel 45c

Het filmwerk geldt als voltooid op het tijdstip waarop het vertoningsgereed is. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen is, beslist de producent wanneer het filmwerk vertoningsgereed is. De producent doet schriftelijk mededeling van deze beslissing aan de makers.

Artikel 45d

Tenzij de makers en de producent schriftelijk anders overeengekomen zijn, worden de makers geacht aan de producent het recht overgedragen te hebben om vanaf het in artikel 45c bedoelde tijdstip het filmwerk openbaar te maken, dit te verveelvoudigen in de zin van artikel 14, er ondertitels bij aan te brengen en de teksten ervan na te synchroniseren. Het vorenstaande geldt niet ten aanzien van degene die ten behoeve van het filmwerk de muziek gemaakt heeft en degene die de bij de muziek behorende tekst gemaakt heeft. Bij exploitatie in een vorm die ten tijde van het in artikel 45c bedoelde tijdstip nog niet bestond of niet redelijkerwijs voorzienbaar was ontvangen de makers een vergoeding voor die exploitatie.

Artikel 45e

Ieder maker heeft met betrekking tot het filmwerk naast de rechten bedoeld in artikel 25 ook de volgende rechten:

- a. het recht zijn naam op de daarvoor gebruikelijke plaats in het filmwerk te doen vermelden met vermelding van zijn beroep of zijn bijdrage aan het filmwerk;
- b. het recht te vorderen dat het onder a genoemde gedeelte van het filmwerk mede wordt vertoond;
- c. het recht te vorderen dat zijn naam niet op het filmwerk vermeld wordt.

Artikel 45f

De maker wordt, tenzij schriftelijk anders overeengekomen is, verondersteld tegenover de producent afstand gedaan te hebben van het recht zich te verzetten tegen wijzigingen als bedoeld in artikel 25, eerste lid onder b, in zijn bijdrage, tenzij die wijzigingen een misvorming of verminking als bedoeld in artikel 25, eerste lid onder c, inhouden.

Artikel 45g

Ieder maker behoudt, tenzij schriftelijk anders overeengekomen is, het auteursrecht op zijn bijdrage, indien deze een van het filmwerk scheidbaar

werk vormt. Na het in artikel 45c bedoelde tijdstip mag iedere maker, tenzij schriftelijk anders overeengekomen is, zijn bijdrage afzonderlijk openbaar maken en verveelvoudigen, mits hij daardoor geen schade toebrengt aan de exploitatie van het filmwerk door de producent.

I. **Artikel 47** wordt gewijzigd als volgt:

In het eerste lid vervallen de woorden «door of vanwege de maker».

Na het eerste lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

Voor de toepassing van het voorgaande lid worden met Nederlanders gelijkgesteld de makers die geen Nederlander zijn maar die hun gewone verblijfplaats in Nederland hebben, voor zover het betreft niet uitgegeven werken of werken die zijn uitgegeven nadat de maker zijn gewone verblijfplaats in Nederland heeft verkregen.

Het derde lid (thans tweede lid) wordt gelezen:

Een werk is uitgegeven in de zin van dit artikel wanneer het met toestemming van de maker in druk is verschenen of in het algemeen wanneer met toestemming van de maker een zodanig aanbod van exemplaren daarvan, van welke aard ook, heeft plaatsgevonden dat daardoor, gelet op de aard van het werk, wordt voorzien in de redelijke behoeften van het publiek.

In het vierde lid (thans derde lid) worden de woorden «cinematografisch werk» vervangen door «filmwerk».

Aan het slot wordt een lid toegevoegd, luidende:

Onverminderd het bepaalde in de voorgaande leden is deze wet van toepassing op filmwerken, indien de producent daarvan in Nederland zijn zetel of zijn gewone verblijfplaats heeft.

J. **Artikel 50b** vervalt.

ARTIKEL II

Het bepaalde in onderdeel J van artikel I is niet van toepassing indien met het tot stand brengen van het filmwerk een aanvang is gemaakt voor het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet.

ARTIKEL III

Voorwerpen, welke bestemd zijn om een muziekwerk of een gedeelte daarvan langs mechanische weg ten gehore te brengen en welke vervaardigd zijn in overeenstemming met artikel 50b zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, mogen nog gedurende een jaar, te rekenen vanaf de eerste januari van het jaar volgende op dat waarin deze wet in werking treedt in het verkeer worden gebracht.

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,